

وقتی شالیزارها در دل شهرها و زیر آهن و سیمان گم می شوند

چنگ اندازی شهرهای مازندران به اراضی کشاورزی

حمیده گودریز

خبرنگار

هر روز پهنه بیشتری از زمین‌های کشاورزی و شالیزارهای استان مازندران به تصرف شهرها، شهرک‌های ویلایی و بافت مسکونی روستاها در می‌آیند و زمین‌های کشاورزی در برابر هجوم بولدورزها و بتن‌ها و بلوک‌های سیمانی عقب نشینی می‌کنند. زمین‌های مجاور بافت‌های مسکونی، بیش از همه در معرض هضم شدن در مناطق مسکونی هستند و هنوز خریداری به سراغشان نیامده قطعه‌بندی و تکه تکه می‌شوند؛ ناشفاف بودن قوانین و هماهنگ نبودن دستگاه‌های اجرایی و خدمت رسان هم به تغییر کاربری‌ها دامن می‌زند، بسیاری از زمین‌های کشاورزی در شرایطی که در سازمان ثبت اسناد تغییر کاربری نیافته‌اند، امتیاز آب و برق و گاز می‌گیرند و همین بر تغییر کاربری آنها از کشاورزی به ویلایی و مسکونی تأثیر و صحه می‌گذارد.

بهرام درخشان مدیر کل امور اراضی جهاد کشاورزی استان مازندران در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: براساس قوانین کشور نه تنها مصداق تغییر کاربری متعدد بوده و مواردی از جمله برداشت خاک، شن‌ریزی، دیوارکشی، تفکیک وی... جرم محسوب می‌شود، بلکه از شرق تا غرب استان مازندران تغییر کاربری‌ها متفاوت است.

وی می‌گوید: «بیشترین تغییر کاربری‌ها در شرق مازندران برداشت خاک و شن و ماسه است و هر چه از شرق به سمت غرب پیش می‌رویم بخصوص از نور تا رامسر مصداق کاربری‌ها به ویلاسازی و مجتمع‌های گردشگری و... تغییر می‌یابد. علتش هم این است که از سال ۱۳۷۴ تا ۸۵ در قانون حفظ کاربری قلع و قمع بنا نداشتیم و چنانچه فردی زمین کشاورزی را تغییر کاربری می‌داد با حکم دادگاه فقط جریمه می‌شد؛ در واقع بسیاری از ساخت و سازها و تغییر کاربری‌هایی که در غرب استان صورت گرفته مربوط به همان زمان است، البته ناگفته نماند که شرایط اقتصادی و تغییرات در سطح کلان ملی یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار بر تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی استان بوده و همچنان ادامه دارد.»

■ **کمبود امکانات نظارتی**

از آنجایی که استمرار تولید و حمایت از بخش کشاورزی و وظایف این

آغاز توزیع واکسن آنفلوانزا در گیلان

مرحله اول توزیع واکسن آنفلوانزا در بین گروه‌های در معرض خطر از روز یکشنبه (دیروز) در گیلان آغاز شد. به‌گزارش خبرگزاری صداوسیما،

گروه ایران زمین؛ با گذر از فصل تابستان به پاییز، موسم بارش‌ها هم در بسیاری از نقاط ایران فرا می‌رسد و خطر سیل مناطق مسکونی و کشاورزی را تهدید می‌کند. سیل تالش نقطه آغاز این بارش‌های پرمخاطره بود که در روزپایانی تابستان خسارت‌های زیادی را در این منطقه بر جای گذاشت. روز گذشته مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سریع سازمان هواشناسی با اشاره به ورود سامانه بارشی پر قدرت و کاهش شدید دمای هوا در برخی مناطق کشور گفت: «شدت بارش‌ها در ۶ استان کشور پرخطر است.» سامانه بارشی مورد اشاره صادق ضیاییان عصر دیروز وارد کشور شد و سبب کاهش شدید دمای هوا در استان‌های خراسان شمالی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، گلستان، مازندران، گیلان و سمنان حدود ۸ تا ۱۰ درجه سانتیگراد شد. همچنین در استان‌های زنجان، قزوین، البرز، تهران، همدان، پزد، مرکزی،

وزارتخانه است و این امر بدون حفظ زمین‌های زراعی محقق نخواهد شد می‌طلبد که مسئولان مربوط در جهاد کشاورزی تمهیدات مناسبی در این زمینه ببیندند. مدیر کل امور اراضی جهاد کشاورزی دراین باره می‌گوید: «در گذشته که شرایط آب و هوایی بسیار مناسب بود کشاورزان در استان مازندران می‌توانستند در طول سال ۳ بار کشت و برداشت برنج داشته باشند و درآمد مناسبی هم که از این راه به‌دست می‌آوردند باعث می‌شد تا زمین کشاورزی حفظ شود. بنابراین لازمه حفظ زمین‌های زراعی تأمین امکاناتی از قبیل آب، جاده، بیمه و بسیاری مسائل دیگر برای کشاورزان است، چرا که معتقدیم اگر دراین بخش موفق عمل کنیم در جلوگیری از تغییر کاربری زمین‌ها نتیجه درستی خواهیم گرفت.» درخشان در خصوص دلایل افزایش تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی در استان می‌افزاید: «نخستین دلیل ضعف در شناسایی است. استان مازندران ۲۲ شهرستان و ۶۰ شهر حدود ۳۰۰ روستا دارد. درحالی که کل نیروهای بخش امور اراضی استان مازندران ۱۲۰ نفر است که ۶۰ نفر آنها نیروهای شرکتی هستند و بالغ بر ۵۰ درصد نیروهای فعال ما را این افراد تشکیل می‌دهند؛ در زمین‌رسانی باید این شرکتی‌ها را به این پرونده‌ها تا دیوان عدالت اداری پیش می‌رود. این درحالی است که مطابق قانون به زمین‌های کشاورزی که تغییر کاربری یافته‌اند نباید خدمت‌رسانی شود اما می‌بینیم که در فاصله رسیدگی به پرونده متأسفانه دستگاه‌های خدمت رسان براساس قوانین خودشان مجوزهای آب و برق و گاز را برای صاحب ملک صادر می‌کنند. وقتی ملکی صاحب آب و برق و گاز شد دیگر از زمین زراعی بودن در می‌آید همین مسأله هم باعث می‌شود تا قضات رای به نفع صاحب ملک صادر کنند؛ درواقع اگر قانون مؤثری در این زمینه داشته باشیم که همه دستگاه‌ها و قوا یک هدف را دنبال کنند مشکل حل خواهد شد.

■ **نامشخص بودن حریم شهرها**

مدیر کل اراضی جهاد کشاورزی استان مازندران با اشاره به سخنان رهبر معظم انقلاب مبنی بر مقابله با افرادی که اقدام به تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی و کوه خوری و جنگل خوری می‌کنند می‌گوید: «انتظار ما این

■ **مدیر کل اراضی جهاد کشاورزی استان مازندران: استان مازندران ۲۲ شهرستان و ۶۰ شهر و حدود ۳۵۰۰ روستا دارد. درحالی که کل نیروهای بخش امور اراضی استان مازندران ۱۲۰ نفر است که ۶۰ نفر آنها نیروهای شرکتی هستند و بالغ بر ۵۰ درصد نیروهای فعال ما را این افراد تشکیل می‌دهند؛ در ساری که مرکز استان است از دریا تا نوک کوه حدود ۲۰۰ روستا وجود دارد و برای سرکشی به این روستاها و شناسایی زمین‌هایی که تغییر کاربری داده شده باید امکانات داشته باشیم**

■ **وقتی ملکی صاحب آب و برق و گاز شد دیگر از زمین زراعی بودن در می‌آید همین مسأله هم باعث می‌شود تا قضات رای به نفع صاحب ملک صادر کنند؛ درواقع اگر قانون مؤثری در این زمینه داشته باشیم که همه دستگاه‌ها و قوا یک هدف را دنبال کنند مشکل حل خواهد شد**

بود که مجلس شورای اسلامی با تذکرات رهبر معظم انقلاب قوانینی متناسب با شرایط موجود وضع کند، اما متأسفانه تمام ساخت و سازها در حریم شهرها که بهترین و حاصلخیزترین زمین‌های کشاورزی و دارای آب و امکانات و خدمات هستند صورت می‌گیرد. همچنین در چند دهه اخیر یکی از مشکلاتی که باعث شده کار ما دشوارتر شود توسعه روستاها به شهرها و شهرها به شهرستان است. وقتی این اتفاق رخ می‌دهد دیگر قوانین ما در حوزه شهرها و شهرستان‌ها حاکمیت ندارد، به‌عنوان مثال یکی از جنبه‌های تصویب طرح‌های هادی روستایی این است که بنیاد مسکن هر ۱۰ سال یک بار مجبور است و بخشی از زمین‌های زراعی را به بافت مسکونی روستاها اضافه کند؛ درواقع ۳۵۰۰ روستا در سطح استان داریم که هر ۱۰ سال تعدادی از زمین‌های جهاد کشاورزی وارد محدوده روستاها می‌شود. به علاوه اینکه خود شهرها تمایل به گسترش دارند. حال فکر کنید وقتی محدوده‌ای از زمین‌های کشاورزی به بافت مسکونی تبدیل می‌شود ناخودآگاه سایر باغداران و کشاورزان اطراف محدوده هم برای سود بیشتر زمین‌های خود را تغییر کاربری می‌دهد. درواقع اگر از سال ۱۳۳۵ نگاهی به آمارها ببینازید بخوبی مشخص است که حجم بسیار

■ **دوشنبه ۷ مهر ۱۳۹۹**

■ **سال بیست و ششم**

■ **شماره ۷۴۵۵**

ایران در ایران

افت ۳۷ متری سطح آب در دشت شهرکرد

شهرکرد- رئیس شورای اسلامی شهرکرد گفت: دشت شهرکرد به‌دنبال خشکسالی‌های دهه اخیر با افت ۳۷ متری سطح آب و کاهش شدید حجم سفره‌های زیرزمینی مواجه شده است و نیازمند توجه جدی و فوری است.

فرهاد رئیسی در نشست علنی شورای اسلامی مرکز چهارمحال و بختیاری با اشاره به کاهش دبی یا خشکیدگی کامل ۳۳ حلقه چاه تأمین آب فضای سبز شهرکرد افزود: برای آبیاری فضای سبز مرکز چهارمحال و بختیاری طرح استفاده از پساب مطرح شد. رئیسی تصریح کرد: همکاری نظام مهندسی ساختمان چهارمحال و بختیاری با مجموعه مدیریت شهری در شورای اسلامی و شهرداری شهرکرد به‌منظور تشویق و الزام

شهروندان نسبت به حفر چاه‌های جذبی و کنترل روان آب‌های ناشی از بارندگی می‌تواند بخشی از این مشکل را رفع کند. وی یادآور شد: برنامه‌ریزی و همکاری مشترک بین شورای اسلامی، شهرداری و سازمان نظام مهندسی ساختمان در تسریع و رونق روند ساخت و سازهای شهری تأثیرگذار است. به‌گفته وی، دشت بزرگ شهرکرد از روستای «تومانک» شهرستان بن تا «فرخ‌شهر» در شهرستان شهرکرد و محدوده روستای «شمس آباد» در مجاورت روستای «خراچی» شهرستان کیمیارا دارد. رئیسی افزود: سطح حوضه آبریز دشت بزرگ شهرکرد افزون‌بر ۱۲۴ هزار و ۵۰۰ هکتار وسعت دارد که از این سطح ۵۷۷ هکتار مرغزار است و رودخانه اصلی آن به‌نام «جهانبین» پس از دریافت آب مراد چشمه‌ها و قنوات از نواحی جنوب به رودخانه کیمار متصل می‌شود. محدوده زمین‌های دشت بزرگ شهرکرد شامل روستای «تومانک» و شهر «وردنجان» شهرستان بن، شهرهای «نافج»، «چالشتَر»، «شهرکرد»، «هفشجان» و «طاقک» و روستاهای «شمس آباد»، «کالک» و «هرچگان» در شهرستان شهرکرد است. به‌دنبال خشکسالی‌های یک دهه گذشته در چهارمحال و بختیاری و برداشت‌های بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی، برخی از دشت‌های کشاورزی این استان به‌خصوص دشت شهرکرد با بحران و خطر خشک شدن مواجه شد.

دبوی زباله در دماوند

گروه ایران زمین - عکس‌های منتشر شده از دماوند نشان می‌دهد که زباله‌ها در دل این کوه دیو شده‌اند.

کوه دماوند این روزها حال خوبی ندارد. از احداث ایگلوها (سازه‌های فلزی که از کلبه‌های یخی اسکیموها الگو گرفته شده است) گرفته تا صعودهای دسته جمعی و نادرست که باعث فرسایش خاک این کوه شده است، به‌گزارش ایسنا، در جدیدترین تصاویر منتشر شده توسط دوستاندارن طبیعت و کوهنوردان شاهد صحنه‌های دلخراش و زشتی روی مرتفع‌ترین کوه ایران هستیم. دبوی زباله‌ها در کافر دره (در جبهه جنوبی کوه دماوند) باعث شده که این میراث ملی با خطر نابودی زیست محیطی مواجه شود. این تنها دل نگرانی دوستاندارن طبیعت نبوده چرا که شهریور ماه سال گذشته در همان منطقه کافر دره و در سکوت خیری زباله‌های دیو شده سوزانده شد! عکس جدید منتشر شده از همان منطقه دلنگرانی‌هایی را ایجاد کرده که شاید ممکن باشد دوباره آن بلاسر دماوند آورده شود! سالی که ذهن بسیاری را درگیر کرده این است که با توجه به حجم زیاد زباله و نحوه دیو شدن آن براحتی می‌توان تشخیص داد که دیوی این زباله‌ها نمی‌تواند کار کوهنوردان باشد. کوه دماوند یک اثر طبیعی ملی است که به‌عنوان میراث طبیعی در سال ۱۳۸۷ در فهرست آثار ملی ایران ثبت شده است و پیش از آن، در سال ۱۳۸۱ به‌عنوان اثر طبیعی در شمار مناطق چهارگانه ارزشمند محیط زیست قرار گرفت.

موافقت هیأت امنای ارزی کشور با اختصاص تسهیلات ریالی به ابرپروژه راه‌آهن خراسان جنوبی

بیرجند- استاندار خراسان جنوبی از موافقت هیأت امنای ارزی کشور با اختصاص تسهیلات ریالی به ابرپروژه راه‌آهن استان، برای اولین بار در کشور خبر داد.

محمد صادق معتمدیان با اعلام این خبر در گفت‌وگو با صداوسیمای خراسان جنوبی، عنوان کرد: تزریق این اعتبار، روند اجرای پروژه راه‌آهن استان را شتاب می‌بخشد. استاندار از تشکیل جلسه هیأت امنای ارزی کشور به ریاست رئیس جمهوری خبر داد و گفت: در این جلسه با تخصیص تسهیلات صندوق توسعه ملی به پروژه ریلی استان موافقت شد. وی افزود: پروژه راه‌آهن شرق، مطالبه بحق مردم خراسان جنوبی است و می‌تواند با اتصال بندر چابهار به کشورها ی آسیای میانه، تحولی عظیم در منطقه ایجاد نماید. استاندار به پیشینه اقدامات صورت گرفته در راستای تحقق پروژه راه‌آهن اشاره کرد و گفت: مجوز آغاز احداث راه‌آهن استان در مهر ماه سال گذشته اخذ و مقرر شد این ابر پروژه بر اساس مدل جدیدی اجرا شود.

معتمدیان با تأکید بر اینکه این مدل برای اولین بار در کشور عملیاتی شد، تصریح کرد: بر اساس این مدل مالی جدید، کنسرسیومی از ۶ شرکت بزرگ راهسازی تشکیل می‌شود تا عملیات اجرایی ابرپروژه‌هایی همچون پروژه ریلی استان خراسان جنوبی با سرعت بیشتری انجام شود. استاندار افزود: تا دو سه ماه آینده مراحل انعقاد قرارداد این کنسرسیوم با وزارت راه و ترابری برای انجام خواهد شد و در شش جبهه، هم‌زمان ۶ شرکت که تشکیل دهنده این کنسرسیوم هستند باید حداکثر طی ۴ سال پروژه ریلی استان را به اتمام برسانند. وی گفت: همه مراحل اقدامات زیربنایی و روبنایی، ریل گذاری‌ها و ایجاد ایستگاه‌های مسیر راه‌آهن در شهرستان‌های بیرجند و قاتن انجام خواهد شد. به گفته وی از ۲۷۱ کیلومتر این قطعه، آورده دولت در قالب ۹ کیلومتر است که در دو پروژه شامل یک قطعه در بیرجند و یک قطعه در گناباد، ایستگاه یونسی به سمت خضری دشت ییاض در حال انجام است.